

APPENDIX IN QVA CRIMI-
NATIONIBVS AC CALVMNIIS

*Ioannis Placotomi obiter
respondetur.*

HTSI non semel, sed iterum atq; iterum Placotomus priuatim per epistolas aliquot me vt illi respōderem irritauit, & vt cum ipso in arenam descenderem multifariam prouocauit, tamen quum eo tempore in absoluendis meis de Stirpium historia commentarijs totus essem, & haberem quæ tractarem magis seria, non existimaui mihi faciendum esse, vt melioribus post habitis deteriora sectarer, & hominis ineptijs responderem. Et sperabam me herclè mea saltem patientia id consecuturum vt deinceps taceret, & mihi postea molestus esse desineret. Atqui tantum abfuit vt meo silentio quod sperabam consequerem, vt publicè etiam tribus editis libellis, quanquam pertenuibus, me vt illi responderem acriter vrgerere perrexerit. In quorum quidem primo meam de natura & viribus cereuiliæ, in altero de causa continente, vel, vt ipse appellat, coniuncta, sententiam improbauit, in tertio quod commentarios meos de Stirpium historia in Germanicam linguam conuerti reprehendit. Non potuit verò neq; ijs ipsis vt ei responderem efficere, quod videbam in ijs libellis proponi à Placotomo eiusmodi, quæ doctis risum magis mouerent, quàm vt illis quod ipse voluit persuaderent. Quare quum non dubitarem Placotomo etiam aliquando displicitura ea quæ tum fortè incogitanter effutierat, propterea quod candorem haud exiguum præ se ferebant, aut potius mentiebantur, nec illis me vt ipsi responderem induci passus sum. Atq; hac quidem ratione posse fieri putabam, vt ne maiora inter nos certamina de rebus ab ipso non satis cognitis orirentur cauerem. Sed neq; hoc modo hominis lenire vehementiam, & animum vindictæ cupidum, ab instituto retrahere potui. Nam non ita longo post tempore, epistolam quandam plenam conuictijs ad collegas meos, ad quos tamen hæc res nihil pertinebat scripsit, in qua me miseris modis lacerat, & tantum non amarulentissimis suis moribus conficit. Ex ea planè mihi Placotomi animus certius innotuit, & quam parum philosophicè & humaniter, multoq; minus christianè: quod tamen crimen falsò mihi in altero horum libellorum obiecerat: mecum agat hinc cognoscere cœpi. Vt autem omnes furoris Placotomi causas rectius intelligant, nō pigebit has ordine breuiter commemorare. In libello meo de causa continente inscripto, vt aliorum multorum, ita etiam Placotomi sententiam obiter, & nullis, quod sciam, adiectis conuictijs, improbaui. Hoc ita hominem commouit, vt in libello suo de causa coniuncta dicere ausus fuerit me hoc nomine parum humaniter philosophicèq;, multo minus christianè illum excepisse, & tanquam hostem veritatis publicè proclamasse. Sed quis non videt summam hominis stulticiam, vt qui statim se pro veritatis hoste traduci ab eo existimet, qui ipsius sententiam se non probare dicat? An nō id perpetuo doctis solenne fuit, vt alter ab altero in nōnullis candidè dissentiret? Nemo tamen vnquā fuit, dempto delicatulo illo ac irritabili Placotomo, qui se propterea pro hoste veritatis traductū esse questus sit, qd alius ab ipsius sententia dissideret. Quam verò philosophicè ac christianè me exceperit Placotomus, ex proœmij, qd ad collegas meos transmisit, confutatione, omnibus palam fiet. Siquidem id tot calumnijs, ac criminationibus farciuit, vt cōmittere haud potuerim: nisi famæ & existimationis meæ nulla habita ratione is quem ille me fingit esse voluissim: quin eas ordine diluerem, & q̄ egregius esset Placotomus

ADVERSUS IOAN. PLACOTOMVM.

cotomus calumniator ostenderem. Quod vt facerem me non parum mouit, quod non dubitem quin ea quæ priuatim ad collegas meos misit hinc inde sparsit, aut breui sitæditurus. Ne igitur deinceps mihi opus esset peculiari apologia labeculas mihi asperfas, & calumnias falso ascriptas abstergere ac refutare, malui id ipsum nunc obiter, adiecta hac appendice, præstare. Nemo enim est qui mihi suaderet, vt in talibus ineptijs scrupulosius diluendis multas & horas & chartas bonas perderem. Quanquam autem neminem tam peruersum, inuidû, improbumq; fore sperabam qui hos meos labores, quos in vsitatis hodie compositionibus, mirum in modum deprauatis ac corruptis, corrigendis publicæ utilitatis gratia suscepi, esset improbaturus, tamen tanta est huius Placotomi tum temeritas, tum impudentia, vt hoc meum studium quod doctis omnibus gratissimum fuit, ipse non tantum improbare, sed & conuellere, lacerare, calumniosè interpretari, cõuicijs ac maledictis proscindere voluerit, quû tamen res ipsa clamet, neminem antea ex diligenti Græcorum & Latinorum codicum collatione meliores dedisse compositiones q̃ sint illæ, quæ mea opera in publicum prodierunt. Proinde quû Placotomus mihi non ferendas in suo proœmio labeculas asperferit, cõmittere nec debui, nec potui, quin pro asserenda mea innocentia & existimatione, illi obiter saltem responderem, & calumnias, quas in me sanè multas, euomuit diluerem. Ad eas igitur singulas iam ordine responde-

bo. Principio in epistola ad collegas meos scripta, qd Valerium Cordum, iuuenem de medicina optimè meritum, iam vita defunctum, indignis modis flagell-

lem, falso & mendaciter me accusat. Nam si quis totum hunc meum perlegat li-

brum, tamen aliud de Cordo me dixisse nihil inueniet, quàm quod aliquoties ipsius sententiam improbauerim, adeoq; illum errasse scripserim. Id Placotomus est flagellare, nempe à Cordi sententia discedere, & lectionem quam ille in suo medicamentario libro siue Dispensatorio secutus est non probare, quanq; nunquam non eius rei causæ ac rationes additæ sunt. Sed quis sanæ mentis vnquam fuit, qui ab alio candidè dissentire, interpretaretur flagellare, præter vn-

num Placotomum, qui dissentientem à se æquo animo ferre neminem potest. Quam Cordum autem amauerim semper, & ipse vicissim me, multi qui etiam num viuunt, inter quos est Stephanus Halius, Balthazarus Brauchius, vterq; medicinae Doctor, olim discipuli mei, probè norunt. His enim constat, quod illum non semel, sed iterum atq; iterum à Vuitenberga vt me amicitia ergo inuiseret Tubingam profectum esse. Extat quoque de Cordo alicubi meum honorificum admodum testimonium, vt cur illum flagellarem nullæ mihi fuere causæ. Quod verò eius iam vita defuncti errores aliquot indicarem & detexerim, id nullo prorsus ipsius odio, sed amore potius veritatis factum est, vt qui manibus etiam eius bene cupiam, quibus haud dubie, si illis aliquis inesset sensus, hoc meum institutum etiam probaretur, tantum abest vt Placotomi more impacienter ferrent. Quum enim multorum pharmacopœorum manibus eius teratur Dispensatorium, siquidem propemodum omnes ex ipsius præscripto compositiones suas conficiant, officij mei ratio, vt qui emendatas, & ab erroribus repurgatas compositiones vsitatas exhibere studebã, postulabat, vt si quos Cordus admiserat errores, quum iam mortuus eos reuocare ipse non posset, indicarem, ne imperiti ac rudes magna ex parte Germaniæ nostræ pharmacopœi, hos in struendis suis cõpositionibus sectarentur. Et quid mirû Cordum adhuc iuuenem, adeoq; exigua rerû experientia instructum, Græcisq; præsertim Nicolai Myrepsici, codicibus destitutû, interdum à vero deuiasse: quum non raro ætate iam cõfectis, ac exemplariorû copia adiutis id ipsum etiam eueniat? Quare opus nõ erat vt hoc nomine qd Cordum aliquando errasse dixeram mihi tantopere stomacharet Placotomus. Cur nõ potius Matthiolo irascitur, qui Cordi Dispen-

Calumnia
prima.

cc

cc

13

13

Dispen-

APOLOGIA LEONHARTI FVCHSII

- Dispensatorium multis erratis refertum esse scribit? Sed placuit Placotomo vt in meis tantum scriptis censendis esset oculatus. Pergit in epistola sua Placotomus, ac me non pauca pudenda errata cōmisisse, ac nugas aniles pro veris rationibus produxisse inquit. At quā verè ista dixerit, in progressu huius appendicis ostendam. Nunc quæ sint procemij ipsius capita, in quibus sibi potissimum notandus videor, percensebo. Primum me notat quod in hoc opere ali-
- Calumnia altera.* , , quoties à prius editis diuersa, & quod longè turpissimum est, planè pugnantia tradam. Nam prius me docuisse ait, granum esse minimum pondus, & viginti grana constituere scrupulum, hîc verò viginti quatuor grana scrupulum æquare statuat. Hinc autem statim insignis se hominis tum improbitas, tum stulticia prodit. Improbitas quidem, quod in me reprehendit, quod nullo non seculo ab omnibus probatum fuit. Nam quis vnquam Augustino, aut alijs viris doctrina & eruditione claris vitio vertit, quod ea quæ nondum satis confirmato iudicio, aut incogitanter effuderant, recantarint? Stulticia, quod omnibus notissimū, & à laudatissimis viris laudatum vnice prouerbium, *δευτερας φρονιδας εν αυ σοφωτερας*, ignorat. Minimè profecto turpè est hoc corrigere, quod antea parum rectè exciderat, quin id potius omnium longè turpissimum est, hoc quod aliquando falsò statuisti, pertinaciter velle deinceps tueri, nec, monitus etiā ab alijs, errorem agnoscere. Proinde non sine magna impudentia Placotomus reprehendere ausus est quod falsam opinionem, quam olim, quorundam auctoritate motus, secutus sum, in altera editione correxerim ac mutauerim? Quid enim mirum, si quod summis & præclarissimis contingit ingenijs, vt temporis progressu plura inueniant ac examinent diligentius, id mihi quoq; accidisse? Quum enim me parum rectè de scrupulo olim censuisse animaduerteterem, non puduit me candidè fateri errorem, & hunc quoq; firmissimis refutare rationibus, ratus me plus laudis apud cordatos viros ex agnita veritate consecuturum, quā si falsam sententiā pertinaciter defendendo prioribus consentanea dixissem. Placotomum igitur parum prudentem, & omni iudicio destitutum esse ex eo palām fit, quod falsam etiam sententiā, ne sibi quis pugnantia dicere videatur, pertinaciter tuendam ac propugnandam esse censeat. Pergit inquit,
- Calumnia quarta.* , , antea docuit ad vnā libram mellis, aut sacchari vncias tres specierum accipendas esse, hîc verò triplum mellis, aut sacchari ad species satis esse aliquoties ex Cordo monet. Quis est verò tam cæcus, qui hoc etiam in loco non videat, Placotomum esse insignem calumniatorem, quando quidem de industria damnet, quod nullam planè damnationem meretur? Constat enim omnibus me cap. 5. libri huius Operis duplicem referre de mellis aut sacchari cōmissione opinionem, vnā eorum quæ quadruplum, quam quidem improbo: alteram eorum quæ triplum tantum mellis ad species adiiciunt, quam tanquā meliorem, probō. Quid igitur mirum, si Cordi etiam meliorem hac in parte sententiā sectantis iudicium approbauerim? Nihil enim vererem, pueri etiam rectè monentis, sequi consilia. Quod autem in prima editione vncias tres adiiciendas esse statuerim, id non simpliciter feci, sed collatione ad eos pharmacopœos qui minus accipiunt, consultius esse innuens tres specierum vncias, quā pauciores adiicere, vt patet legenti cap. 6. libri secundi. Progreditur Placotomus dicens: alibi cum Hippocrate docet corpora antequam purgentur præparanda esse, hîc contra in quodam medicamine purgante scribit, ante eius vsum non opus esse ægri vt præparentur medicamentis. Et si verò nihil dubito hoc quoq; in loco Placotomum antiquum retinere, & ea quæ dixi malitiosè interpretari, tamen quod medicamentum purgans innuat ante cuius vsum non opus esse vt æger medicamentis præparetur scripserim, scire in præsentia non possum. Nemo autem credat si quid tale à me dictum sit, quin motus ratione dixerim. Fuit fortè eius-
- modi

ADVERSVS IOAN. PLACOTOMVM.

modi medicamentum, cuius compositio ex vehementibus atq; è longinquo trahentibus medicamentis simplicibus haud constat: aut bilem educens medicamentum, quam præparatione perinde atq; crassos humores nõ egere notum est. Consilio autem locũ non expressit, vt collegis meis fucum faceret, & vt suis nugis fidem adhiberent hac ratione, loco nimirum non indicato, illis persuaderet. Post hæc subiicit Placotomus. In libris suis de curandis morbis præcipit vsum pilularum cochiarum, hinc vix iumentis tuto eas exhibere posse affirmat. Hæc quidem prioribus similis est calumnia, qua iterum maliciõse in alienum ea quæ dixi sensum detorquet. Nã quæ ego priuatim de Coccijs catapotijs à Rhazze descriptis, & eorundem maximè exhibitionis quod ab eo præscribitur pondere, disertè dixi, hæc promiscuè ad reliqua quoq; eodem nomine appellata catapotia refert. Nam quis est qui de Coccijs Rhazis, quod ipse præcipit, drachmas duas vna vice deuorandas exhibere auderet? Et quid mirum Rhazem, Empirica magis quàm rationali doctrina imbutum, talia medicamenta literis mandasse, quæ vix tuto iumentis, vt dixi, exhiberi possint? Nõ igitur prorsus omnium Cocciõrum vsum, quod sycophanta Placotomus mihi falsò affingit, improbau, sed Rhazis, præsertim si eo quod ipse præscribit pondere, sumpta fuerint. Nicolai autem Myrepsi potius, tanquã minus validis, ac correctioribus vtendum esse Coccijs censui, & etiam nõ cenfeo. Sed alias calumnias audiamus. Alibi, inquit ille, Camphorã inter frigida numerat, in hoc verò libro, & rectè quidem, calidam esse scribit. Ita subinde ex eodem ore calidum & frigidum efflat. Si rectè, quod fateris, calidam esse Caphuram scribo Placotome, cur igitur reprehendis, si quod verum est affirmo? Nulla meherclè alia de causa, quàm quod sycophantam te esse omnibus palàm declares. An nõ præstat agnoscere errorem, adeoq; vt tu sycophanticè interpretaris, calidum & frigidum ex eodem efflare, quàm veritati, idem perpetuò dicendo, aduersari? Vel vt planè cauillationem hanc in te detorqueam, nonnè melius est ex eo quo antea falsum efflasti ore, nunc veritatem, quàm ex eodem ore, vt tu soles, perpetuò meras calumnias, & aperta mendacia efflare? Vt profectò impudentissimum istud os tuum merito pestilenti barathro, è quo nunquam non nisi lethales ac virulentissimæ exhalantur, auræ comparari possit. Quòd Caphuram olim inter frigida numerauit, id factum est, quòd ita primum à præceptoribus meis didicerã, & quòd id ipsum vnanimi consensu recentiores medicos tradere compertum haberem, quorum autoritatem contemnere tum mihi religio erat. Verum quum tandem cognouissem illis Caphuræ naturam non fuisse satis perspectã, & ipse Caphuram qua hodie vtimur bituminis esse genus didicissem, relicta priori & à veritate abhorrente sententia, meliorè amplexus sum, & calidam esse Caphuram dixi. Quare quum veritatis ratio plus apud me valuît quàm errantium multitudo, eram hoc nomine Placotomo, tanquam veritatis amans, laudandus potius quàm notandus. Sed si hoc fecisset, calumniatoris nomen, quo vnice delectatur, amisisset. Subnectitaliam calumniam inquirens. Item in hoc ipso etiam Opere sibi quandoq; contrarius est, in annotationibus enim cuiusdam antidoti ita scribit. Nos græci codicis fidem secuti sumus, quam pluris facimus quàm latinorum codicum consensum. In alio loco scribit lectionem autem hanc esse legitimam & veram omnes Nicolai codices testantur. Hic certè pluris facit consensum Latinorum exemplariorum, quàm Græci codicis. In quodam loco haud obscure significat ex latino licere aliquid adijcere compositionibus. In alio rursus id improbare videtur. Hæc ille. Neminem autem esse arbitror, qui hinc non cognoscat, quàm omnia mea dicta in calumniam rapiat Placotomus. Siquidem constat eos qui in Græcorum monumentis enarrandis sudant, & in eorundem locorum explicatione versantur, sæpenumero cogi, vt etiam ad latinos

Calumnia
sexta.

Calumnia
septima.

Calumnia
octaua.

APOLOGIA LEONHARTI FUCHSII

Calumnia
nona.

ad latinos interpretum veterum codices recurrant ac respiciant. Quos quum diligenter expendunt, accidit vt interdum eorundem consensum pluris, præsertim quando in græcis mendosa esse lectio videtur, quàm græci codicis fidem faciant. Contra vbi rationibus accedentibus græci codicis lectio rectè habere videtur, ibi planè vnus ipsius fidem pluris, quàm multorum codicum latinorum, faciunt. Quum itaq; idem mihi in Nicolai Myrepsi compositionibus corrigendis, ac pristino nitore restituendis faciendum fuerat, quid mirum si interdum legitimam vnus græci exemplaris lectionem prætulerim multorum aliorum latinorum: & contra multorū rursus latinorum, rectam lectionem ostendentium, fidem, & consensum, græco codici deprauato anteposuerim? Placotomus autem qui ad placentas secandas multo quàm ad deprauatos veterum locos emendandos aptior est, horum nihil intelligit, aut si intelligit, de industria certè calumniosè interpretatur. Verùm quæ hæcenus commemorauimus, præijs quæ sequuntur lusum fuisse dices, ita enim mox subiicit. Fuchsius pleraq; ab alijs sumpsit, quod non culpandum si candidè fieret. Sunt enim doctorum virorum labores tanquam apicularum operæ communes. Verùm quoniam sibi aliorum inuenta arrogat, ac pro Fuchσιο fucum agit, vnde Fucius vel Fucus potius quàm Fuchsius dici possit, & apibus malam gratiam refert, merito reprehensionem incurrit. Si Syluius & Cordus sua repeterent, opus ipsius simile capiti alopecia vel ophiasis laboranti futurum esset, & nihil ferè præter conuitia restaret. Nihilominus nullam tamen honorificam mentionem Syluij, viri doctissimi, facit. Cordum verò contemnit, & ex professo persequitur, contra exempla aliorum Medicorum præstantissimorum, maximè horum ipsorum, imò contra sua ipsius scripta, quod admodum indecorum est. Scribit enim se semper in suis lucubrationibus, aut saltem in præfationibus honorificam facere mentionem illorum nominatim quorum scriptis adiutus sit. Eos verò qui obsecuriores sunt, aut minus rectè sensisse videntur candidè interpretari, & honestis rationibus excusare. Hæc à veritate alienissima esse, vel ex vno atq; altero folio secundi libri patet. Syluius aperte fatetur sua de ponderibus scripta meliora & auctiora esse reddita lectione Georgij Agricolaë, Medici in hac parte doctissimi ac diligentissimi. Idem Cordum fecisse sæpe audiuius. Ac mirari satis nequeo, quæ dementia Fuchsium Germanum virum, alioqui multis nominibus suspiciendum coeperit, vt seipsum conuiciando adeò deformet, ac multos bonos viros ad maledicendū suis maledictis irritet efficiatq; vt præter naturam suam vitio tam tetra sese contaminent, atq; affectibus indulgeant. Quis quæso præter Fuchsium illam conuiciandi licentiam in Scholam medicorum inuexit? Ostende vnum authorem, in quo tot conuitia, tot maledicta reperiantur? Hæcenus bona fide, atqui non sine maximo tædio, Placotomi furores recensui, vnde liquido omnibus apparet, q̄ mendaciter hucusq; à me petierit, vt cum illo placidè ac modestè de rebus inter nos controuersis conferam. Nam si serio id à me postulasset, in hæc conuitia, quæ mihi stomachum motura ignorare non potuit, haud prorupisset. Quis enim vir cordatus, & honesti amans, cum tam maledico conuiciatore placidè conferre animum induceret? Quod autem ad huius sycophantæ conuitia diluenda spectat, iniuriam mihi primum facit, quod ait mihi aliorum inuenta arrogare. Siquidè nullius hominis inuentum proferre, fat scio, poterit, quod mihi impudenter arrogauerim. In secundo quidem libro in quo bona fide recito autorum compositiones, præter paucas quasdam, & annotationes quas subieci, nihil est quod mihi arrogare potuerim, hincq; adeò est quod passim singulis compositionibus suos autores adscripserim, nullamq; mihi quæ ab alio composita esset vindicari. Quare non erat cur sycophanta ille me Fucium aut Fucum, potius quàm Fuchsium dici posse scriberet,

ADVERSVS IOAN. PLACOTOMVM.

beret, quum quod fuci facere solent furtim nihil sustulerim, sed aliorum mellificia pristino loco restituere conatus sim. Quin hoc magis faciendum erat Placotomo, vt se deinceps Phaulostomon, id est, maledicum, conuiciatorem, & obtrectatorem appellaret, quum praeter conuitia, maledicta, & criminationes ex foedissimo ore nihil efflet. Iacobi Syluij nullam in ijs libris facere mentionem potui, quod ex eo nullam mutuatus sim compositionem. Quam honorifice autem alias semper de hoc viro & fenserim & dixerim, norunt omnes qui publice me docentem aut alias de eo loquentem audiuerunt. Cordus quod sum est ex hoc meo opere repetere nequit. Nam compositiones quas vtrique referimus easdem, aliorum sunt, haud nostrae. Eundem neque contemno, neque ex professo persequor, sed tantum vbi ab eius sententia dissentio, candide & citra conuitia indico. Hoc si alium est contemnere, & ex professo persequi, vt maliciose interpretatur Phaulostomos, nemo deinceps ab altero sine contemptus aut odij suspitione dissentire audebit. Quod conuiciando me ipsum deformarim, & multos bonos viros ad maledicendum meis maledictis irritarim, figmentum est Phaulostomo dignum. Si enim vnquam conuictijs usus sum, in eo forte libello cui Cornarius furens titulus erat, factum fuisse concedam oportet. At qui vt id facerem, Cornarius contumeliosissimo suo scripto mihi occasionem dedisse omnibus notum est. Poenituit autem me non semel, quod furori hominis tum non cesserim, quod facturus haud dubie eram nisi feruor aetatis aliud frastillet. Calumniā praeterea manifesta est, quod conuiciandi licentiam me in scholam medicorum inuexisse ait. Non enim conuiciari, sed de aliorum scriptis recte iudicandi libertatem in Scholam medicorum cum Leonicensi, Manardo, & alijs quibusdam doctis viris inuexi. Nam ante meorum paradoxorum editio nem, nihil erat a quouis absurdissime etiam, & falsissime dictum, aut pronunciatum, quod in dubium ab vlllo vocabatur, sed omnia nullo delectu adhibito pro veris & optimis arripiebantur. Aliorum igitur errores detegere, & explodere, Phaulostomo est conuiciari. Quod deinde a me petit vt ostendam illi autorem in quo tot conuitia, ac maledicta reperiantur ac in meis scriptis, ipsum profecto Phaulostomum proferam, in cuius vnico hoc prooemio plura sunt per Apollinem conuitia, & maledicta, quam in omnibus fere meis libris. Sed fac mihi etiam interdum vnum atque alterum excidisse conuicium, quod accessisse in prioribus meis scriptis non profus inficias ire possum, an propterea vni mihi hoc exprobandum fuit a Phaulostomo quod mihi cum multis commune fuit nec deessent qui ea de causa me magis reprehendendi ipsi fuerant. An non Syluius, Phaulostomi etiam iudicio, vir omni laude dignus, & eruditione celebris, Galeni amore motus ita conuictijs in eo libello quem aduersus Andream Vesalium, de re tamen medica, & arte secandi humana corpora optime meritum, scripsit, indulget, vt interdum in vnus calumniā depulsionem plus sit conuictiorum, quam in omnibus meis scriptis, Cornarium furentem semper excipio. Cur igitur hunc non induxisse in scholam medicorum conuiciandi licentiam Phaulostomos pronunciat? Quod nemo a me dictum putet quasi Syluius, viro doctissimo & de nostris studijs praclare merito, hoc nomine notam inurere, aut inuidiam conciliare cupiam, sed tantum vt Phaulostomi impudentiam retundam, & iudicij prauitatem detegam. Sed de huius calumniā amolitione satis. Subnectit decimam. Non autem, inquit, omnino excusatum volo Cordum, homo fuit, humanum est errare, maxime iuuenem tyronem. Veteranum vero, praesertim aliorum scriptorum censorem hallucinari est valde turpe. Fuchsius debebat sua prius castigare scripta, & naeuos ex ijs satis grandes tollere, quam de aliorum lucubrationibus tam rigidam & acerbam censuram agere.

φαυλοσομος,

Calumniā
decima.

Qui

APOLOGIA LEONHARTI FUCHSII

» Qui post alios in publicum emittit scriptum haud obscure pre se fert sibi ab alijs
 » non satis fieri, se perfectius aliquid editurum, quam ab alijs factum est, quod
 » Fuchsius quidem gloriose pollicetur, sed nequaquam praestat, etiam si Galenum
 » plus quam viginti quatuor annis publice priuatimque enarrauit. Haec Phaulo-
 stomus. Si non omnino excusatum vult Cordum, adeoque illum interdum er-
 rasse fatetur, cur igitur tanto opere ringitur, ac indignatur, quod errores hos can-
 dide, & nullo facto conuictio indicarim? Veteranum autem interdum errare tur-
 pe esse non arbitror, modo errorem agnoscat, & eundem pertinaciter non de-
 fendat. Veniam etiam meretur ubi in ijs rebus errat, quae propter suam difficul-
 tatem nondum satis sunt explicatae, vt est simplicium, & compositorum medi-
 camentorum tractatio, quae in hodiernum vsque diem pristinum nitorem non-
 dum est consecuta. Mirum autem est si nullos nauos praeter hos quos ipse re-
 censuit in hoc meo opere inuenit, cur castigationem a me exigat? Nullius enim
 momenti sunt, aut potius merae calumniae, vt partim ostendimus, & partim in
 sequentibus monstrabimus. Rigidam & acerbam censuram hanc meam quae
 lectionem tantum aliorum improbat quare appellare ausus sit, non video, nisi
 quod omnia mea tum dicta, tum facta, Phaulostomos ille arrodere & malitiose
 interpretari semel constituerit. Mea nec gloriose, nec ambitiose praedicaui, sed
 simpliciter quid effecerim ostendi. Quid prestiterim, aliorum, non Phaulosto-
 mi, vt pote qui ob esis admodum naribus est, & foenum in cornu habet, iudici-
 bus emendandis plus omnibus alijs praestitisse, quod vnus haecenus graecum
 illum viderim. Gallenum vt enarrem, & qua diligentia ipsius scripta explicem,
 norunt qui mea scripta legunt, & me docentem audiunt. Placotomum me posse
 in hoc autore multa docere, nihil dubito. Sed pergamus. Confundit, ait ille,
 » pharmacopoeam cum doctrina medicorum, nec alterum ab altero probe distin-
 » guit. Quod vir doctissimus Iacobus Syluius improbat, nec immerito, res enim
 » ipsa loquitur artes non confundendas, sed recte distinguendas esse. Idem & no-
 » tissimum dictum, qui bene distinguit, bene docet, ostendit. Valde ergo incom-
 » moda & reprehensione digna est artium confusio. Pharmacopoeo satis est scire
 » quo pacto medicamina eligantur, praeparantur, formentur, & recte componan-
 » tur, miscantur, & asseruentur. Medicus facultates medicamentorum & legiti-
 » mum usum teneat oportet. Fuchsius neutri satisfacit. In primo libro vsque ad
 » XXII. caput pauca Medico profutura docet, neque enim vt Medici interest sci-
 » re simplicia explicat, sed tantum nomenclaturas, & quae partes simplicium in
 » vsu sunt ostendit, & temperamenta, aliquando tantum attingit, non quo quid
 » gradu calefaciat, vel frigefaciat. Haec calumniator. Vnde omnibus liquido
 » apparet, ipsum neque cerebrum, neque mentem habere. Tam ridicula enim sunt
 » quae affert, vt a ea dignè ridenda decem Democriti haud sufficerent. Principio
 » namque Iacobo Sylui, optimo viro, iniuriam facit, quod pharmacopoeam illum
 » ad doctrinam medicorum non attinere scripsisse ait, quum diuersum clamitent
 » libri quos ille de componendi ratione quatuor, sane doctissimos, scripsit. Et
 » doctis omnibus constat, Galenum non hoc tantum in medico requirere vt me-
 » dicamentorum facultates, & horum legitimum usum teneat, sed etiam, vt quae
 » inter haec sint optima, quomodo praeparanda, construenda, recte componen-
 » da, miscenda, & asseruanda sint probe sciat. Hoc namque olim ipsorum medico-
 » rum, non pharmacopoeorum opus & officium fuit. Hinc est quod Galenus
 » non contentus fuerit librum de medicamentorum simplicium facultatibus scripsisse,
 » sed adiecit duos alios, quos de compositione medicamentorum inscripsit.
 » Quoties ipse in suis monumentis medicos hortatur, vt recte componere me-
 » dicamen-

Calumnia

XI.

ADVERSUS IOAN. PLACOTOMVM.

dicamenta discant: Et dicat nobis Phaulostomus, quo modo legitime vti medicamento composito aliquis possit, qui ignoret num ad eam compositionem optima selecta simplicia, an probe preparata, an rite composita, & inter se mista sint: nisi forte Phaulostomi exemplo suam existimationem, & agrorum salutem vniuersam in manibus indoctissimi pharmacopœi esse velit. Porro veteres, prudentes & doctissimi viri, id munus ad se pertinere putantes, agrorum suorum salutem, secus atque hodie fit, pharmacopœorum fidei credere noluerunt. Odio igitur omnium dignus est Phaulostomus, qui contra veterum, & optimorum medicorum sententiam pharmacopœam à medicorum doctrina distinguere conatur. Nam demus ei ut medicamentorum compositio tantum ad eos pertineat, qui hodie pharmacopœi nominantur, qua ratione medicus num hæc ipsa ab eis rite sint composita cognoscat, nisi ipse etiam hæc omnia quæ ad componendi artem spectant probe teneat: Quod subiicit me in primo libro pauca medico profutura docuisse, huc profectò spectat, quod homo omnis methodi ignarus, arbitratur se simplicium medicamentorum facultates, eorumque in calefaciendo vel refrigerando ordines commemorare debuisse, quum tamen id meum non erat consilium, sed tantum id indicare, quæ simplicia nostræ ætatis tum medici, tum pharmacopœi, quorum illi in struendis compositis, ac simplicibus quoque colligendis medicamentis opera vtuntur, maxime vsurparent. Nam eorundem facultates, & quicquid ad vniuersam ipsorum historiam attinet, copiose in ijs commentarijs quos de stirpium historia inscripsimus, & in tres digestissimus tomos, prosequuti sumus, hincque adeò ad hos ipsos lectorem non raro ablegauimus. Ita Phaulostomus semper aliam ex alia calumniam necitat, & se ex pestilentis suo ore nihil nisi calumnias, ac pueriles omniumque risu dignas nugas euomere posse pulchre declarat. Progreditur calumniando inquiring. Sapius eadem non sine tedio & stomacho lectorum præter necessitatem vllam repetit, tantum ut opus magnitudine non rerum doctrina crescat, fortasse ut typographo carius obtrudi possit, quo inde maiorem quaestum faciat. Et ut alia taceam exempla quoties repetit Rha veterum siue Rhaponticum non esse nostrum illud Rha barbarum, & pro illo nostrum Rhaponticum accipi debere. Item Eupatorium Mesues esse Ageraton, si Dijs placet. Quoties refert se huius vel illius plantæ effigiem in opere suo de stirpibus posuisse. Hæc Phaulostomi est XII. & minime leuis calumnia, è qua nemo non videt, nihil restare, quam ut os illud impudentissimum nihil nisi conuicia & calumnias effutiens, fimo, & quidem humano, quod familiaritatis forte ratione in obturando efficacius erit, occludatur. Quod enim inquit me nonnulla ideò toties repetere ut typographo carius Opus hoc venderem, apertum est mendacium, quod à conuiciatore alio, cuius Phaulostomos ille ouum est, quem ne cum laruis luctari videar, nominare nolo, didicit. Quod verò toties de Rha veterum monuerim, necessitate compulsus feci. Quum enim vulgata exemplaria è quibus hodie sua pharmacopœi componunt medicamenta, imò etiam græcus Nicolai codex interdum pro Rhapontico Rha barbarum nostrate substituant, committere nec debui, nec potui, quin passim eius erroris commonefacerem lectorem, ne temerè vnum pro altero vsurparet. Quod sanè consiliū nemo æquus rerum iudex improbare poterit. Quoties enim Galenus, & alij scriptores eadem docent, & repetunt, nulla alia de causa, quam ut illorum memoriam refricent, & animis legentium fortius imprimant. Quod quum illis nunquam à quouis bono & docto sit vitio datum, cur in me reprehenderet Phaulostomus nullam planè occasionem habuit. Sed placuit illi, ut calumniatorem decet, omnia deprauare. Quod igitur Phaulostomo meum consiliū haud probatur, non est cur aliquis miretur. Si enim

Calumnia

“ XII.

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

“

* ij quod

APOLOGIA LEONHARTI FUCHSII

quod bonum ac laudabile est ab eo probaretur, nominis sui rationi parum re-
sponderet. Non probari sibi quod Eupatorium Mesues statuum esse Dioscori-
dis Ageraton, mirum non est. Secus enim a suo magistro, quem ἀναμάχτης esse
iudicat, edoctus est, ut qui illud potius esse Gratiolam ei inculcauit. Nam eo es-
se sensu præditum Phaulostomū, ut id quod semel didicit, etiam si falsissimum
est, nunquam dediscere aut eius obliuisci velit, ex ijs quæ hæcenus diximus sa-
tis constare arbitror. Quod autem Eupatorium Mesues sit Dioscoridis Agera-
tum, primo nostrorum de stirpium historia cōmentariorum tomo docuimus,
quos ideò cito, ut Phaulostomo magis stomachum moueant, qui reprehendit
quod toties eorundem mentionem fecerim. Quanquā non ostentationis cau-
sa hos nominauerim, sed ut imperitiis pharmacopœis ac medicis hac ra-
tione consulerem, & ad agnoscendas herbas illis parum cognitās quasi viam
struerem. Sed audiamus vltra conuiciantem Phaulostomon. Est, ait, magis
Calumnia XIII. , inuectiuum quàm didacticum, magis Rhetoricum, vel potius Sophisticum
, quàm dialecticum scriptum. In docendo enim seruatur illud Horatij præceptum:
, Quicquid præcipies esto breuis, ut cito dicta. Percipiant animi dociles, tene-
, antequam fideles. Est enim veri doctoris munus ita rem explicare, ut cito percipia-
, tur, & diu retineri queat. Fuchsius in aduersarium inuehitur, & de lana saepe ri-
, xatur caprina, vnde medicinae tyrones turbantur, pharmacopœi implicantur,
, & tanquam in labyrintho sese extricare nequeunt. Nihilominus gloriatur se
, omnia perspicue & breuiter perstringere. Quis non videt sycophantam illum
nihil in hoc meo opererelinquere, quod non suo fædo & immundo contactu,
more Harpiarum ac venenato aspectu & halitu instar Basilisci contaminet, in-
ficiat, & intoxicet. Nam inuectiuum scriptum appellat, in quo, semotis omni-
bus conuictijs alienæ a veritate sententiæ improbantur. Cum Sophistica, quam
perpetuo odio sum persecutus maximo, nihil mihi vnquam commune fuit.
Horatij præceptum an in meis scriptis seruauim, sciunt qui ista legere dignati
sunt. Utinam verò illud parcius obseruasse, & pleraque copiosius explicasse,
ita enim nunc opus haud esset multa illorum retexere, & auctiora reddere. Qua
verò in ijs vsus sum perspicuitate, iudicent boni & eruditi, non improbus con-
uictor ille, mali corui malum ouum. An de re nihili disputationes inutiles vn-
quam instituerim, itidem ad eruditorum refero iudicium, ut qui de me ambi-
tiose loqui nec velim, nec debeam. Pharmacopœos pleraque non posse assequi,
facile Placostomo concesserim. Sed si expendat me non tantum illos docendos
suscepisse, verumetiam medicos non satis rerum cognitione instructos, non
habebit quod reprehendat, nisi Phaulostomos esse pergat. Decimam quartam
Calumnia XIII. , calumniā hanc subiecit. Est etiam, inquit, non semel ambiguus & inconstans.
, In quibusdam enim locis consensu communium codicum, in alijs verò suo græ-
, co scripto codici innititur: quum latini codices saepe varient, & manci sint, græ-
, cus non rarò mutilus & mendosus sit. Quando igitur vel illis, vel huic assenti-
, endum sit, non definit, sed pro suo arbitratu sine regula pronunciat. Nunc pro-
, bat cordi sententiam, sed tectè nunc improbat, verum apertè non sine contu-
, melia ipsius. Adeò ut parum certi habere videatur, quod ijs qui absque metho-
, do in particularibus progrediuntur, & affectu magis quàm iudicio feruntur vsu-
, uenire solet. Ridiculum etiam est, quod Scillam & fructibus, & radicibus an-
, numerat. Hæcenus Phaulostomos. Quod ad codicum tum græcorum, tum
latinorum fidem attinet, non est cur nunc illi verbū reponamus, quum id ipsum
in octauæ calumniæ depulsione abundè præstiterim. Mendacium autem est
apertum, quod me non definire vtri sit assentiendum ait. Siquidem nunquam
non vtrius verior sit lectio annotaui, eiusque rei rationes passim adieci, nec quic-
quam

quam

ADVERSUS IOAN. PLACOTOMVM.

quam temerè pronunciaui. Cordi opinionem vbi rectè sentit, vt probarem veritatis respectus mihi persuasit. Idem rursus vbi minus rectè censet, vt ab eius sententia discederem me compulit. Quid verò ineptius & magis ridiculum dici potuisset, quàm quod ille inquit me aperte Cordi sententiam sine ipsius contumelia haud improbasse? Si enim contumelia, vt sciunt latinæ linguæ periti, iniuria durior & asperior est, quomodo is qui alterius non rectè sentientis opinionem improbat, illum contumelia onerare potest? quum iure faciat vt malè sentientis opinionem declinet & ipse, & vt alij idem faciant moneat. Porrò quod Scillam fructibus annumeratam esse reprehendit, rectè facit. Atq; hoc nomine nobis laudandus venit, quod tandem veritatem vnicam hanc saltem dixerit, & esse calumniator desierit. Scilla enim nullum profert fructum, cuius gratia locum inter fructus habere debeat. Quod autem inter fructus à me numerata sit, id errore quodam factum esse fateor, vt qui me in seminum fortè capite esseratus illum incogitanter inseruerim, quo sanè in capite ipsi locus futurus erat commodissimus, quandoquidem Dioscorides eius seminis vsum in medicina aliquem esse literis mandauerit. Pergit Phaulostomus inquit. Non ostendit Fuchsius quò pertineat hæc de componendis medicamentis doctrina: num peculiaris medicinæ pars sit, vel ad aliam pertineat partem, nec quomodo, quare, & quando legi debeat, monet. In ipso verò Opere non raro negligit ordinem, & intempestiuè res profert. Exempli gratia, in primo libro in enumeratione simplicium, capitum singulorum seruat quidem ordinem literarum: in capitum verò distributione nullum seruat ordinem. In secundo libro nec literarum, nec rerum vllum seruat ordinem, nec cognationis rationem habet, neq; enim secundum alphabetum capita aut exempla distribuit, neq; à simplicibus ad composita magis progreditur. Neq; etiam cognata, vt pectoralia, hepatica, nephritica, hysterica coniungit. Adeò vt si quis velit querere descriptionem aliquam nisi indicem consulat, totius sectionis titulos percurrere necesse sit. Exempli gratia, lecturus descriptionem catapotiorum è Bdelio, totam sectionem catapotiorū euoluat oportet. Nam in fine ponitur. Idem facit in libris sequentibus. Ponit & hinc digestiua, vt vocant, post medicamina purgantia, contra ordinem naturæ. Hæc ille. Mirari autem satis non possum cur non piguerit, aut puduerit potius Phaulostomum has proferre ineptias? Quis enim vnquam sanæ mentis fuit, qui doctrinam de componendis medicamentis ad artem medicam pertinere dubitauit? Nam quum præcipuum artis medicæ munus sit vt sanet morbos, hi verò magna ex parte non nisi compositis sanentur medicamentis, quorsum illa doctrina nisi ad artē medicā pertineret, & ad eam sanè eius partem quæ morbos curat? Quod quum à Galeno etiam in ijs libris quos de curandis morbis inscripsit abundè sit demonstratum, non est cur illud hinc fufius doceamus. Quo vtiq; in loco etiam quomodo, quare, & quando ea doctrina legi debeat, ostendit. A me qui tantum medicamenta composita recito, & quomodo formulæ medicamentorum hodie vsitata conscribiæ componi debeant doceo, tale nihil requiri potest. Dein me neglecti ordinis insimulat, sed ita ridiculè, vt vix legens se à risu continere possit. Et profectò piget me ijs ineptijs diluendis chartam contaminare. Nugæ manifestæ sunt quod in primo libro nullum in capitum distributione ordinem me seruasse ait, quum primò folia, dein flores, tertio semina, quartò fructus, & sic deinceps alia omnia quæ in plantis naturæ ordine procreantur, iuxtaq; distributionem illam quæ in schemate proposita est, singula suis in capitibus commemorarim. In secundo libro literarum ordinem sequi consultum minimè videbatur.

Calumnia
XV.

APOLOGIA LEONHARTI FUCHSII.

debatur. Rerum autem me nullum seruasse ordinem mendacium prioribus simile est. Nam cognationis quoque habita mihi ratio est. Nam singulas compositiones, eo quo Mesuæ usus est ordine recensui, quem præ cæteris, propter pharmacopœos qui eo assueuerunt, sequi volui. Cognationis autem rationem habuisse me hinc liquet, quod purgantia omnis generis medicamenta coniunxerim, serapia item, vnguenta, & emplastra, eo quo alij ante me ordine, commemorauit. Nec Cordum alio usum esse ordine omnibus constare arbitror, tamen non erat cur illum hoc nomine Phaulostomus reprehenderet. Fuchsius solus illi visus est idoneus esse, in quem suas calumnias euomeret. Si cognata de sententia Phaulostomi copulare voluissem, verbi gratia, nephritica, hepatica, & hysterica, nonne antidota vnguentis, & vnguenta serapijs mihi immiscenda erant? Fuissetque hac ratione querendi labor, quod vnum tamen fatuus ille culpat, multo difficilior. Mirum autem est, cur in catapotiorum ordine non aurea vocata recensere voluerit, ita enim diu querenda illi non fuerant, quod in hoc ordine primum occupent locum. Quid autem piaculi est, quod serapia & decocta post purgantia medicamenta posuerim, quum idem præceptor suus Cordus fecerit? Delictum planè nullum erat, si alius quispiam præter Fuchsum hoc ordine uti voluisset. Ut iam sole meridiano clarius sit, nunquam Phaulostomo illo ineptiorem, stultiorem, ac virulentiorum conuitiatorem reperitum esse. Sed quæ restant audiamus. Multa, inquit, habet non necessaria,

Calumnia
XVI.

» ociosa, atque ab instituto præsentis aliena, imitans græcos Poëtas qui suas parti-
» culas expletivas habent, quibus deficientibus alijs numerum syllabarum com-
» plent, cuius generis sunt quæ sine necessitate ad nauseam usque repetuntur, &
» quæ in alijs scriptis plus satis pertractata sunt, vt de Poterio, de Nitris & Bra-
» bylis contra clarissimum Germaniæ medicum Ianum Cornarium, de medica-
» mentis purgantibus contra Puteanum, quibus profecto non paucas explet-
» chartas. Taceo logomachias, vtrum Hieralogodium, vel Hieralogadij, vtrum
» marciatum, vel marcianum legendum, vtrum syrupus è Prasio, vel Marrubio
» sit inscribendus, & similia quam plurima. In Diarhodo Abbatis explicat quid
» significat vox Abbas, nempe præsidem collegij. Deinde quales olim fuerint
» Abbates, & quod plurimum degenerauerint. Quæ etsi vera sunt, nihil tamen
» ad rem pertinent. Nihil conferunt vel ad medicamentum præparationem vel ex-
» hibitionem, interim non sine periculo ægrotantium negligit virium explica-
» tionem, nec eum offendit an hæc antidotus tot recipiens calida tuto exhiberi
» possit in omni calido morbo, in febre acuta & ardente, vt autor tradit, & ipse
» quoque in libris suis de curandis morbis temere sequi videtur. Idem & in alijs
» similibus desidero. Hæc meherclè non ideo recito, vt exquisitiore confuta-
» tione indigere putem, sed potius vt hinc omnes quam ineptus, & iudicio om-
» ni destitutus, quamque mihi planè iniquus sit, cognoscant. Cornario licuit in-
» tegrum libellum de Nitris & Brabylis contra Fuchsum conscribere. In Fuch-
» sio reprehenditur quod eius libelli argumenta obiter, & vt Græci dicunt, κατὰ
» τὸ πᾶν, refutarit. Quare rectè admodum se Cornarij errorum & furorum esse
» patronum innuit. In Poterio autem & Brabylis hunc hallucinatum fuisse, no-
» tius est, quam vt iterum à medici oporteat. In Nitro se errasse, metipse Corna-
» rius in suis Emblematis in Dioscoridem fatetur. Tanto igitur odio aduersus
» me flagrat Phaulostomus, vt manifestum errorem tacite approbare maluerit,
» quam hoc in loco mihi nullum facere conuictum. Puteani de purgantibus
» medicamentis opinio falsa, & noua fuit, ideoque quum hanc peculiari apologia
» retundere noluissem, vt ad eam explodendam hoc loco aliquid saltem obiter
» afferrem, necesse fuit. Vocum legitimas explicationes inuestigare esse logo-
» machias, præter hunc impudentissimum calumniatorem nemo vnquam dixit.

Quare

ADVERSUS IOAN. PLACOTOMVM.

Quare hanc calumniã pluribus non retundam. Monachorum nostri temporis, etsi ad institutum nihil pertinet, mentionem non sine causa feci. Volui enim aliquod meum apud posteritatem extare testimonium, quo declararem istorum inutilium terræ ponderum, & benefaginatorum de grege Epicuri porcorum me acerrimum fuisse hostem, horumq; pestilentissimum dogma cane & angue peius me semper odisse. Quod autem hæc antidotus ^{siæ pō dōp} tot recipiat calida medicamenta, me nunquam, ingenuè fateor, offendit, quod eius rei causam scirem, quam in altera illa aditione priusquam me Phaulostomus mōneret, impulsus ab alio aequè imperito medico, adieci. Progrediamur in calumniarum enumeratione. Est, ait, planè opus imperfectum, ac neq; Medicis, neq; pharmacopœis sufficit, & sicut multa habet ociosa, ita multa necessaria non habet. Promittit se facturum satis simul & Medicis & pharmacopœis, quum profectò nemo ex eo pharmacopœus, aut rationem dextrè tractandi medicamenta haurire possit. Idem de medicis quoq; iudico. In medicamentorum compositione, quantum ad pharmacopœam attinet, tria tenere necesse est. Primum, vt qualia oportet simplicia sumantur. Deinde, vt iusto pondere socientur. Tertio, vt cuncta ritè misceantur, iungantur, atq; asseruentur. In prioribus satis diligens est Fuchsius, quanquam multa silentio præterit. Posterius admodum leuiter attingit. Medico verò longè alia considerata veniunt. Verbi gratia, in medicamentis purgantibus primum omnium quem vel quos humores purgent, id non tantum titulo autoris aestimandum, sed multò magis ex ingredientibus, vt vocant, ratiocinandum. Deinde à quo potissimum membro, & quare. Quare pilulæ ex Hermodactylis noxios ab articulis purgent humores. Quare pilulæ Cochiae caput purgent. Tertio quantum sit exhibendum, vt non solum qualia, sed etiam quantum purgari oportet, purgetur, vt ægroti iuuentur, non lædantur. Quarto, quando, quo tempore diei, quo tempore morbi pharmacum purgans sit exhibendum. Quinto per se, vel cum alio mixtum, & dilutum, calidè an frigidè. Talia Fuchsiū docere par erat, & lectorem vtili doctrina attentum retinere non alienis turbare, & molestia afficere. Verum is quod ad medicos attinet optima quæq; omittit, non Methodum iudicandi de compositorum medicamentorum facultatibus ex simplicibus tradit, quum tamen absq; regulis iudicium de exemplis fieri non possit. Non docet veram rationem alia componendi medicamina, non ostendit temperamenta compositorum, non gradus temperamentorum ipsorum, non explicat causas facultatum attributarum, quod proprium est medici rationalis, non pondus, non tempus, non modum. Quomodo igitur perfectum opus esse potest. O egregium methodi magistrum, qui omnia miscet, & vno in loco tractanda esse censet, secus atq; Galenum, optimum methodi artificem fecisse constat. Is enim seorsim & peculiari opere simplicium medicamentorum facultates explicauit. Proprio quoq; in libello quos humores purgare oporteat, declarauit. Qualia & quantum, & quare, & quo tempore, item an per se, vel cū alijs mista sint exhibenda, in libris de medendi ratione inscriptis docuit. Componendi verò eorundem rationē proprijs de ea scriptis libris ostendit. Hunc ego sequi volui, non vesanū illū & omnis methodi perturbatorē Phaulostomū. Simplicium enim medicamentorum facultates plixo opere de stirpiū historia inscripto docui. Item in ijs cōmentarijs quos in libros Galeni de simpl. medic. facul. scripsi. Alia quæ Phaulostomus requirit, partim in Institutionibus, partim in medēdi libris, singula nimirū suo in loco, optimo ordine tradidi. Fatuus ille, vt est omnis methodi ignarus, tale opus esse perfectū censet, in quo hoc omnia docent, quale nullū ynq; apud veteres, aut etiā recentiores, qui methodi saltē cognitionē habuerunt, reperiet. Siquidē ij id vnice studuerūt, vt singula suis in locis tractarēt, nō

Calumnia
XVII.

APOLOGIA LEONHARTI FUCHSII

Calumnia
XVIII

confuse omnia miscerent. Sed non meretur Phaulostomus, ut in re doctis omnibus nota pluribus refutetur. In hoc Opere id meum institutum fuit, ut qua possem breuitate componendi medicamenta rationem hodie vsitatam, quæ res partim ad pharmacopœos, partim ad medicos spectat, docerem. Id me præstitisse, eruditi inficias haud ibunt. Phaulostomi, hominis methodi omnis expertis, iudicium nihil moror. Quare vltimam calumniam subnectemus. In toto, inquit, Opere magis verbis quam rebus explicandis intentus est, quum rerum cura potior esse debeat, quam verborum. Non autem improbo studium proprietatis sermonis, sed superstitiosum vocabulorum delectum & accommodationem dictionum barbararum ad Grammaticæ præcepta latinæ. Quamquam hæc quoque tolerari possent, si res sufficienter explicaret. Postremò quædam etiam in compositionibus autorum sine exemplis, sine iudicio mutat, nunc addendo, nunc auferendo, nunc aliud pro alio supponendo: sicut pro Camphora nunc Nymphææ flores, nunc, neque enim sibi ipsi satis constat, succum Sedi maioris ponit, quod ab interpretis officio alienum est, cuius munus est non quicquid videtur verum exprimere, sed sententiam scriptoris exponere etiam si falsa sit. Et quum hoc tanquam peculiare vitium Cordo attribuat, parum honorificum est ipsum idem committere quod in alio reprehendit, iuxta illud Catonis. Turpe est doctori si culpa redarguit ipsum. Et hæc postrema calumnia est eiusmodi, ut hinc clarè conspiciant omnes, Phaulostomum communi sensu destitutum esse. In priore enim calumniæ parte de verborum cura sic differit, ut nesciat metipse quid dicat. Proprietas sermonis, seu vocabulorum legitimus vsus & delectus, si vsquam necessarius est, in compositionibus medicamentorum certè necessarius est, ne scilicet adulterina pro veris & legitimis inseramus. Quod ad Caphuram attinet, quum hanc calidam esse, quod etiam Phaulostomus affirmat, constet, & ea Nicolaus & alij perpetuò pro frigido medicamento suis compositionibus miscuerint, rectè quidem & iudicio pro illa Nymphææ flores, aut Sedi succum substitui. Nec est cur ob id mihi non satis consistare inferat, quum vtrunq; medicamentum quod à me substitutum est refrigerandi & siccandi facultatem, qua illi quos nominaui donatam esse Camphoram suam putabant, habeat. Scriptoris sententiam passim exposui, & meæ substitutionis nunquam non rationem adieci, adeò ut maliciòse & falso, quemadmodum in alijs omnibus, hoc in loco Phaulostomus me accuset. Res fiat calumniarum catastrophe. Hæc sunt, ait, capita eorum quæ in Fuchsio in hoc scripto à me desiderantur, & ad quæ obseruationes meas tanquam ad præfixum scopum assidue dirigam. Miror talia à collegio medicorum suorum ad quod prouocat non esse animaduersa, sed simpliciter quasi aliquod Delphicum oraculum comprobata ac pharmacopœis istius amplissimæ ditionis ad tam imperfectum Opus edicto seuerè adstringi. A Fuchsio autem etiam atque etiam contendo, ut pro sua humanitate candorem meum in iudicando de scripto suo boni consulat, quum ipse quoque de aliorum lucubrationibus liberrimè iudicare soleat. Hæc ille. Collegas meos, quod antea dixi, huic contentioni nostræ, utpote ad quos illa nihil pertinet, miscere minimè debuit. De quibus in præsentia id subieciisse satis est, eos esse prudentiores, doctiores, & circumspetiores, quam ut ea inter errores connumerent, quæ à veritate haud dissident. Id potius est calumniatorum, inter quos Phaulostomus primas tenet, munus. Quo autem candore in iudicando de meo hoc scripto vsus sit Phaulostomus, ex hac mea appèdice omnib: abundè innotuisse arbitror. Dispereã enim si vllò in loco scintilla aliqua candoris appareat, imò vel apertis, ijsque non leuibus cõtumelijs

me

ADVERSVS IOAN. PLACOTOMVM.

me affecit, vel calumniosè mea dicta omnia deprauauit, & in alienum sensum detorsit. Sin verò, quod falsò fingit, mecum de prædictis rebus semotis conuictijs ac criminationibus candidè conferre, nec me suis contumelijs apud collegas meas deformare voluisset, illi vicissim humaniter, amicè, ac modestissimè respondiissem, singulorumq; in quibus meam sententiam improbat causas illi exposuissem, vt nihil in me amplius desiderare potuisset. Quum itaq; prior me ita conuictijs suis irritauerit, vt modestæ ac amicæ collationi nullum mihi reliquerit locum, suæ temeritati imputet, si paulò durius à me in hac appendice sit exceptus. Hortor illum insuper, vt sua potius edat, quàm vt in aliorum scriptis sugillandis ac cauilandis oculatum se fuisse, suo maximo malo, ostendet.

ORATIO